

کارگران جهان همبسته شوید

گاهنامه

* 19 ژانویه 2010

* 29 دیماه 1388

* شماره 148

تجربه بازگشایی سندیکای کارگران نیشکر هفت تپه

شماره ویژه 148 نسیم جهت انتقال تجربه

همه چیز حکایت از یک توطئه چینی علیه کارگران و زمینه چینی برای اخراج بیشتر دارد. کارگران هفت تپه نیز در مقابل توطئه‌ها ساکت ننشسته و به مقابله با آن برخاسته‌اند.

همانطور که گفته شد یک طرح پر از توطئه علیه کارگران ریخته شد تا با اخراج هر چه بیشتر کارگران زمینه را برای واگذاری مجتمع به افراد وابسته به سپاه و حکومت و کلا رانت خواران آماده کنند. برای اینکار از به تعویق انداختن دستمزدها شروع کردند. کارفرما قصد داشت با اینکار محیط کار را نا امن و ناخوشایند و کارگران را خسته و نومید کند و کم کم زمینه‌ی اخراج آنها را فراهم سازد. اما کارگران به جای چشم دوختن به بالا به اتکا به نیروی جمعی خود و با اعتصاب و جلب همبستگی سایر کارگران مبارز به توطئه‌های کارفرما جواب دادند. این مبارزه بطور آشکارتر از سال 1384 آغاز گردید.

حدود یکسال از مبارزات پیگیرانه گذشت. در پروسه‌ی این مبارزات کارگران پیشرو به این نتیجه رسیدند که باید سندیکای خود را بازگشایی کنند. برای تهیه مقدمات اینکار ضروری بود که توده‌ی کارگران نیز همچون فعالین به این نتیجه برسند. اقناع کارگران طولی نکشید. دلایل روشن بود. کارگران در مبارزات یکساله علیه کارفرما، نیروهای اطلاعاتی، انتظامی و قضائی کمبود تشکیلات طبقاتی خود را احساس کرده بودند، و به تجربه دریافته بودند که هر گام پیشروی در گرو ایجاد تشکل کارگری است. اما در اینجا نکته‌ی مهمی وجود داشت. آیا باید سندیکا را بازگشایی کرد و آنرا عملا به مقامات تحمیل نمود؟ و یا اینکه ابتدا مجوز رسمی بدست آورد و سپس به بازگشایی سندیکا رسمیت بخشید؟ در این مورد باید دقت میشد تا کارگران و فعالینی که بازگشایی سندیکا از طریق کسب مجوز را ممکن می‌شمردند خود عملا دریابند که این کار غیر ممکن است. به عبارت دیگر فعالینی که میدانستند که مراجع دولتی مجوزی صادر نخواهند کرد میبایست صبورانه و در عمل نشان میدادند که حق با آنهاست و نشستن به انتظار لطف مقامات "آب در هاون کوبیدن" است. با این چشم انداز مراجعه به مسئولین و رایزنی با آنها شروع شد. خواست اولیه‌ی کارگران این بود که کنگره‌ی خود را تشکیل دهند و از طریق دخالت مستقیم کارگران، اعضای هیئت مدیره را انتخاب

با توجه به اینکه ایجاد و برپایی تشکل های کارگری مستقل از دولت اکنون مدتهاست به یکی از مهمترین اولویت های فعالیت پیشروان کارگری تبدیل شده است، بررسی ایجاد سندیکای کارگران شرکت نیشکر هفت تپه می تواند گامی باشد در جهت یاری رساندن به فعالین و پیشروان کارگری در امر ایجاد تشکل های کارگری در کارخانه ها و مراکز تولیدی.

نیشکر هفت تپه یک مجتمع صنعتی است که در شوش، واقع در استان خوزستان، قرار دارد. این مجتمع دو بخش عمده دارد که یکی از آنها بخش کاشت، داشت و برداشت نیشکر است که معمولا آنرا بخش کشاورزی میخوانند. بخش دیگر عبارت از بخش تولیدی است که نیشکر حاصل شده در بخش کشاورزی را به شکر تبدیل میکند. مجتمع در سال 1384 حدود 7 هزار کارگر داشت و کارفرما بتدریج 3 هزار نفر آنها را اخراج کرد. مجتمع در حال حاضر 4000 کارگر دارد. مجتمع نیشکر هفت تپه که بیش از 50 سال از تاسیسش گذشته یکی از بزرگترین واحدهای تولید شکر در ایران است. این مجتمع توسط وزارت صنایع اداره میشود. این وزارتخانه در سال 1386 قصد خود مبنی بر خصوصی کردن مجتمع را علنی کرد. معلوم گردید که اخراج تدریجی کارگران در واقع آماده کردن مجتمع برای واگذاری به بخش خصوصی بوده است.

طبق برنامه‌ی دولت نیشکر هفت تپه باید در سال 1389 به بخش خصوصی منتقل گردد. طبق اطلاعات موجود داوطلبین خرید مجتمع خواستار اخراج 2000 کارگر دیگر هستند. آنها قصد دارند بخشی از مجتمع را فعال نگه‌داشته و بقیه و مخصوصا زمینهای وسیع آنرا بفروشند. یکی از مشکلاتی که کارخانه را با آن روبرو کرده‌اند واردات وسیع شکر توسط مافیائی است که گفته می شود آیت الله مصباح یزدی در راس آن قرار دارد. این امر سبب شده تا شکر تولیدی کارخانه به تمامی به فروش نرسد. رسوائی این عمل چنان عمیق است که محسن رضائی در مناظره‌ی تلویزیونی خود با احمدی نژاد از آن بر علیه دولت نهم استفاده کرد. در واقع همین امر بهانه به دست کارفرما و مدیران داده تا حقوق کارگران را مستمرا به تعویق بیندازند.

بازگشائی سندیکا، اعضای هیئت بازگشائی سندیکا با برخی از تشکلهای کارگری در کشورهای دیگر تماس گرفتند. اعضای هیئت در این تماسها ضمن معرفی کارخانه‌ی نیشکر هفت تپه، شرایط کاری، اجحافات کارفرما و مبارزات کارگران علیه آنرا بر شمردند و خواستار پشتیبانی آنها گردیدند. آنها نتایج اقدامات خود را منظمًا به اطلاع کارگران رساندند. برای مثال اعضای هیئت پس از تماس کتبی با فدراسیون بین المللی اتحادیه‌های کارگری بخش مواد غذایی، کشاورزی، هتل، رستوران، خدمات و تنباکو و کسب پشتیبانی آن اطلاعیه‌ی زیر را در تاریخ 8 تیر 1387 منتشر کردند:

خواهران و برادران عزیز در شرکت نیشکر هفت تپه

آی یو اف (IUF) فدراسیون اتحادیه‌های جهانی، کارگران بخش مواد غذایی، کشاورزی، هتل، رستوران، خدمات و تنباکو در سراسر جهان را نمایندگی می‌کند، بدین وسیله من به نمایندگی از طرف اعضایمان متشکل از 373 اتحادیه در 121 کشور سراسر جهان، همبستگی کامل خود را از مبارزات شما برای دستیابی به دستمزد، حقوق و شان انسانی خود و خانواده‌هایتان اعلام می‌دارم.

حق کارگران برای پیوستن آزادانه به تشکل‌های صنفی و چانه زنی در قراردادهای دسته جمعی با کارفرمایان جزو حقوق جهانی بشر محسوب می‌شود که در اعلامیه جهانی حقوق بشر به رسمیت شناخته شده است که می‌باید با پشتیبانی قوانین بین المللی به اجرا درآید. هیچ دولت، کارفرما و مدیری نمی‌تواند کارگران را از این حقوق محروم نماید.

کارگران هفت تپه با ایجاد تشکل مستقل از دولت در جهت دستیابی به حقوق خود فعالیت می‌نمایند.

آی یو اف از این حرکت شجاعانه حمایت می‌کند. ما هیچگونه توهمی نسبت به واکنش مقامات حکومتی نداریم. هر تشکل مستقل استبداد را به چالش می‌کشد. مبارزه شما آسان نخواهد بود، اما من قول حمایت کامل اعضایمان در سراسر جهان را به شما می‌دهم. در همبستگی با شما

ران ازولد، دبیر کل Ron Oswald

البته در اینجا نباید فراموش کرد که بسیاری از فعالین و پیشروان کارگران نیشکر هفت تپه، نسبت به ماهیت رفرمیستی و سازشکارانه فدراسیون اتحادیه‌های جهانی توهمی نداشتند و ندارند، اما تماس با این اتحادیه‌ها را از آنجا لازم و ضروری می‌دانستند، که با انعکاس اخبار مربوط به مبارزات خود در سطح جهان و جلب حمایت این نوع اتحادیه‌ها کار جمهوری اسلامی را در سرکوب مبارزات کارگران با مشکل روبرو کنند و این یک اقدام و تاکتیک سیاسی درست و نشانه بلوغ سیاسی فعالین کارگری است.

نمایند. این خواست فوراً با مخالفت مدیران و مسئولین روبرو گردید. پس از پای فشاری کارگران بر خواسته‌ی خود مامورین اطلاعاتی علناً به میدان آمدند. آنها از طریق احضار فعالین و تهدید آنها تلاش کردند آنها را به عقب نشینی وادارند. برای نمونه به خبری از سایت سندیکای کارگران هفت تپه در همین رابطه توجه کنید:

بر اساس این خبر:

" در آبان ماه سال 86 نیز کارگران نامه‌ای به مدیر کل کارخوزستان نوشته و خواستار تشکیل این سندیکا شدند و سپس بیش از 2500 کارگر نامه درخواست اعضای هیات موسس را امضا کردند ولی بلافاصله چند روز پس از این درخواست افرادی که نامشان در درخواست به اداره کار به عنوان هیات بازگشائی ذکر شده بود به همراه ابوالفضل عابدینی نصر (خبرنگار) توسط وزارت اطلاعات بازداشت شدند."

اما اینگونه اعمال سرکوبگرانه منتخبین مورد اشاره‌ی کارگران را دلسرد نکرد. به طور کلی فعالین کارگری در نیشکر هفت تپه با اتکا به پشتیبانی جمع کارگران نه تنها برای رسیدن به خواسته‌های خود کوتاه نیامدند، بلکه برای بازگشائی سندیکا بر فعالیت خود افزودند. فعالین در اثنای تلاش برای تماس با مقامات به رای زنی با دیگر کارگران مبارز و فعال تماس گرفتند تا از تجارب آنان استفاده نمایند. آنها یافته‌های خود را منظمًا در اختیار کارگران قرار میدادند. در این دوران پر از جوش و خروش، فعالین هفت تپه اولویت خود را فراموش نکردند. اولویت قانع کردن توده‌ی کارگران به این مسئله بود که نباید به اقدامات دولتی امید بست و باید به نیروی خود سندیکا را از نو گشود و آنرا تحمیل نمود. در آخرین دیداری که نمایندگان کارگران با کاربدستان اداره‌ی کار خوزستان داشتند به آنها چنین گفته شد:

" تاسیس سندیکای هفت تپه یک خواسته قانونی است ولی چون این موضوع در جلسات شورای تامین شوش مطرح شد هم اکنون یک مبحث امنیتی محسوب می‌گردد و اداره کار نمی‌تواند اعمال نظر کند."

این اظهار نظر مسئولین اداره‌ی کار آخرین توهمات به کسب اجازه از مقامات دولتی در بین اکثریت کارگران را زدود و فعالین و پیشروان کارگران نیشکر هفت تپه در 27 خرداد 1387 یک مجمع عمومی برگزار کردند. در این مجمع برای تعیین اعضای هیئت بازگشائی سندیکا رای گیری کتبی به عمل آمد و 8 تن از کارگران در فضائی پر از نشاط و ملامال از اعتماد رای آوردند. به این ترتیب اولین گام رسمی برای بازگشائی سندیکا به اتکا به نیروی بدنه‌ی کارگری کارخانه‌ی نیشکر هفت تپه داشته شد و صف مبارزاتی کارگران به درجه‌ی زیادی تقویت گردید.

در جریان اعتصابات پی در پی، تجمع در مقابل ادارات دولتی، بستن جاده‌ها و راهپیمائیها در شهر شوش و در پروسه‌ی مبارزه برای

حراست کارخانه و همچنین تهدید و ارباب نهاد های امنیتی که آنان را از تشکیل چنین تشکلی برحذر داشته بودند ، طعم شیرین تولد تشکل مستقل خویش را چشیدند.

ما اعضای کمیته هماهنگی این پیروزی بزرگ را به کارگران هفت تپه و فعالین جنبش کارگری تبریک گفته و آرزومند سرفرازی بیش از پیش جنبش کارگری در عرصه مبارزات کارگری هستیم."

سندیکای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه در پیام تبریک خود چنین نوشتند:

خبر مسرت بخش برگزاری مجمع عمومی سندیکای کارگران نیشکر هفت تپه تمامی کارگران ایران و جهان را شاد نمود. بنا به گزارشات رسیده از خوزستان بیش از ۱۰۰۰ نفر از کارگران نیشکر هفت تپه با شور و ذوق در مجمع عمومی حضور یافته و بعد از تصویب اساسنامه اعضای هیئت مدیره را به عنوان نمایندگان واقعی خود انتخاب کردند. بی تردید انتخابات این سندیکا یکی از خواسته های اصلی کارگران برای به اجرا گذاشتن مقاوله نامه های ۸۷ و ۹۸ می باشد. سندیکای کارگران شرکت واحد اتوبوسرانی تهران و حومه انتخاب اعضای هیئت مدیره سندیکای کارگران نیشکر هفت تپه را به تمامی کارگران سختکوش و منتخبین کارگران هفت تپه ، تبریک گفته و توفیق در راهشان را آرزومند است

جمعی از کارگران ایران خودرو در پیام تبریک خود بر الهامبخش بودن تجربه‌ی کارگران هفت تپه انگشت گذاشتند. آنها در بخشی از پیام خود چنین نوشتند:

"همکاران ودوستان کارگر

کارگران هفت تپه نشان دادند مبارزه بدون تشکل سرانجامی نخواهد داشت . وتشکل بدون حمایت و دخالت خود کارگران موفق نخواهد بود. برای همین کارگران هفت تپه با آگاهی از این علم برای ادامه مبارزات شان به یکی از خواسته های خود همان تشکل است دست یافتند. و مطمئنا ادامه حیات و سلامت تشکل در گرو ادامه مبارزه کارگران و دخالت آنها در درون تشکل خواهد بود.

ما کارگران ایران بخصوص کارگران ایران خودرو نیز باید بدانیم که برای تداوم مبارزه برای رسیدن به خواسته هایمان چاره ای جز تشکیلات نداریم باید باور کنیم که ما نیز می توانیم همانطوریکه کارگران شرکت واحد و اینک کارگران هفت تپه توانستند تشکل خود را ایجاد کنند.

دوستان، توانستن فقط با خواستن می شود. کارگران هفت تپه این خواستن را عملی کردند پس ما نیز می توانیم

ما این موفقیت و این پیروزی ، یعنی تشکیل سندیکای کارگران هفت تپه ، را بر تمامی کارگران ایران به خصوص به کارگران زحمتکش هفت تپه تبریک می گوئیم.

زنده باد اتحاد و همبستگی کارگران،

زنده باد مبارزات کارگران هفت تپه

" جمعی از کارگران ایران خودرو "

سرانجام پس از چند سال تلاش مستمر و خستگی ناپذیر در جهت آماده کردن بازگشائی سندیکای کارگران نیشکر هفت تپه، هیئت بازگشائی روز اول آبان 1387 برابر با 22 اکتبر را روز رای گیری برای انتخاب هیئت مدیره‌ی سندیکا اعلام کرد. کارفرما رسماً و طی بخشنامه‌ئی از کارگران خواست تا در مجمع عمومی شرکت نکنند. در بخشنامه آمده بود که انتخابات منوط است به صدور اجازه از جانب اداره‌ی کار. اما اداره‌ی کار خود قبلاً پرونده را امنیتی اعلام کرده و پس کشیده بود. در ضمن کارگران به تجربه‌ی مبارزاتی خویش دریافته بودند که برای بازگشائی سندیکا باید به نیروی خود متکی باشند. این خود باوری حاصل مبارزات سه ساله‌ی کارگران و توضیح و اقناع صبورانه از جانب فعالین بود.

هیئت بازگشائی سندیکا در اطلاعیه‌ی مربوط به انتخابات، که در همان روز اول آبان منتشر گردید، چنین نوشت:

" انتخابات در ساعت 8 صبح آغاز و تا ساعت 12 ادامه داشت. در کنار هر صندوق چهار ناظر از بخش کشاورزی و کارخانه حضور داشتند و پس از آن صندوق‌ها به مکانی دیگر منتقل و توسط ناظرین شمارش شد.

لازم به ذکر است با وجود مدت کم برای رای گیری (حدود چهار ساعت) و موانع ایجاد شده و جو موجود در کارخانه بیش از هزار نفر از کارگران در این رای گیری شرکت کردند.

در طی مدت رای گیری نیروهای امنیتی حضور پر رنگی داشتند اما برخورد خاصی صورت نگرفت."

هیئت بازگشائی نوشت که کارگران 9 نفر را به عنوان هیئت مدیره‌ی سندیکای کارگران نیشکر هفت تپه برگزیدند.

در ادامه‌ی اطلاعیه چنین آمده است:

"با پیگیری‌ها و تلاش کارگران انتخابات با نظم کامل و عادلانه برگزار شد."

هیئت مدیره در نخستین جلسه، که روز 8 آبان برگزار گردید، **علی نجاتی** را به عنوان رئیس هیئت مدیره‌ی سندیکا برگزید.

تشکیل سندیکا، که علیرغم توطئه‌ها، تهدیدها، بازداشتها از جانب ماموران اطلاعاتی، ماموران امنیتی و مدیران مجتمع نیشکر 7 تپه اتفاق افتاد، رودیدادی مهم و الهامبخش در جنبش کارگری ایران بود. به همین جهت نیز در داخل و خارج با استقبال گرم از طرف تشکلهای و فعالین کارگری مواجه شد. کمیته‌ی هماهنگی برای کمک به ایجاد تشکل کارگری که مشتاقانه خواهان بازگشائی سندیکای کارگران هفت تپه بود ، در پیام تبریک خود، که روز دوم آبان صادر گردید، چنین نوشت:

"دیروز فضای کارخانه نیشکر هفت تپه سراسر اشتیاق برای برگزاری این انتخابات پر شور بود. کارگران این واحد تولیدی بالاخره و پس از ماه ها مبارزات خستگی ناپذیر به رغم تهدیدات مکرر مدیریت و

محاکمه کردند. این اقدام توطئه‌گرانه در داخل و خارج اعتراضات زیادی را برانگیخت. ران ازالد دبیرکل اتحادیه‌ی صنایع غذایی طی نامه‌ی از خامنه‌ی خواست تا سریعاً امکان رفع اتهام از رهبران سندیکا را فراهم سازد و با محترم شمردن حقوق بشر به تضییق حقوق انسانی کارگران پایان دهد. فدراسیون بین‌المللی حمل و نقل نیز از رهبران سندیکای هفت تپه به دفاع برخاست. در اطلاعیه فدراسیون نوشته شد که توطئه چینی علیه فعالین کارگری در هفت تپه و شرکت واحد ناشی از رشد جنبش کارگری و ترس مسئولین جمهوری از آن است. در اطلاعیه اعلام شد:

"سندیکای کارگران شرکت نیشکر هفت تپه عضو اتحادیه بین‌المللی کارگران صنایع غذایی، آی یو اف، و کنفدراسیون بین‌المللی اتحادیه های کارگری، آی تی یو سی، است. این دو اتحادیه کارگری در جهت اعلام بی‌گناهی رهبران سندیکای کارگران شرکت نیشکر هفت تپه تلاش می‌کنند."

فشارهای داخلی و خارجی سبب شد که رژیم تاکتیکش عوض کند. اگر قبلاً با قلدری جمعی از مسئولین اتحادیه را دستگیر میکرد، این بار تک آنها را بازداشت می‌کرد و پس از مدت کوتاهی آنها را آزاد میکرد. برای مثال رژیم در 18 اسفند علی‌نجاتی را دستگیر کرد و در 25 فروردین او را به قرار کفالت آزاد کرد. با این تاکتیک رژیم امکان عکس‌العمل مخصوصاً تشکلهای کارگری در خارج را کم میکرد و هم فرد دستگیر شده را تهدید و زیر فشارهای کمر شکن قرار میداد تا دست از فعالیت بردارد. تا کنون این تاکتیک به دلیل مقاومت رهبران و مسئولین سندیکای هفت تپه با شکست مواجه شده است. این سندیکا به دلیل مقاومت شجاعانه‌ی رهبران و مسئولین سندیکا و پشتیبانی پیگیرانه‌ی کارگران روز به روز جایگاه مهمتری در جنبش کارگری ایران پیدا میکند. در حال حاضر رژیم با تمام قدرت سرکوبش در تلاش به شکست کشاندن آنست و کارگران هفت تپه و کل فعالین کارگری ایران در مبارزه‌اند تا اقدامات جمهوری اسلامی را به شکست بکشاند. به تاکید باید گفت که "سندیکای کارگران نیشکر هفت تپه" یکی از ارزشمندترین دستاوردهای جنبش کارگری است و لازم است باتمام قدرت محافظت شده و از تجارب آن درس گرفت.

**تشکل های مستقل
کارگری حق مسلم
کارگران است**

تشکلهای کارگری در خارج کشور اهمیت بازگشائی را درک کرده و نسبت به تشکیل آن عکس‌العمل نشان دادند. کنفدراسیون کارگران در فرانسه به نام ت ژ ت در بخشی از پیام خود به هیئت مدیره چنین نوشت:

"ما بخوبی به مسائل و مشکلات شما آگاهیم و به شهامت و پیگیری شما جهت تشکیل سندیکایتان درود می‌فرستیم. ... مبارزات شما شایسته ستایش و همبستگی تمام و کمال ماست. ما تلاش خواهیم کرد با تحکیم همبستگی این شجاعت شما را ارج بگذاریم

اتحادیه کارگران پست کانادا در پیک تبریک خود که یک هفته پس از انتخاب هیئت مدیره‌ی سندیکای کارگران نیشکر هفت تپه ارسال شد چنین نوشت:

"بنماینده‌ی از ۵۶ هزار عضو اتحادیه کارگران پست کانادا، من این پیام را مینویسم که به شما بخاطر انتخابات موفقیت آمیز هیئت مدیره و دیگر نمایندگان سندیکا برای نخستین بار پس از بیش از دو دهه تبریک بگویم. میخواهم از شما بخاطر تلاش شجاعانه در ایجاد یک تشکل مستقل کارگری قدردانی کنم. ما حمایت و همبستگی خود را به شما اعلام میکنیم.

بازگشائی سندیکای کارگران نیشکر هفت تپه به همان اندازه که در میان کارگران و فعالین کارگری در داخل و خارج شادی ایجاد کرد در میان عوامل رژیم و کارفرمایان موجب ترس و نگرانی شد. این ترس و نگرانی وقتی زیاد شد که هیئت مدیره بلافاصله اقدامات خود برای بهبود شرایط کار و زندگی و تحقق حقوق کارگران را شروع کرد.

در اولین جلسه‌ی که هیئت مدیره سندیکا با مدیر شرکت هفت داشت خواهان رسمی کردن کارگران موقت شد که اکثر آنها بیش از 12 سال سابقه‌ی کار دارند. آنها همچنین خواهان افزایش حق مسکن و قانونمند کردن خانه‌های سازمانی شدند. مدیر شرکت به جای جواب دادن به خواستها ادعا کرد که سندیکا غیر قانونی است. کارگران ادعای او را با اشاره به مقاله‌نامه‌های 98 و 87 سازمان جهانی کار رد کردند و گفتند که تحقق خواسته‌های کارگران را پیگیری خواهند کرد. آنها ضمن پای فشاری بر حق کارگران به داشتن تشکل مستقل و بدون مجوز به مدیر یادآوری کردند که خانه‌های سازمانی شرکت به جای اینکه به کارگران داده شود در اختیار نیروهای انتظامی قرار داده شده است. بعضی از مامورین نیروی انتظامی مدتهاست که به خانه‌های دیگری نقل مکان کرده ولی خانه‌های سازمانی متعلق به کارگران را همچنان در اختیار دارند. این در حالی است که بسیاری از کارگران هفت تپه خود مستاجرند و اجاره‌ی کمر شکن میپردازند.

اینگونه اقدامات، افشاگریها و حق طلبیها موجبات تشدید توطئه‌گری از جانب عوامل رژیم و کارفرما علیه اعضای هیئت مدیره شد. مقامات قضائی خوزستان در 30 آذر 5 تن از اعضای هیئت مدیره و از جمله علی‌نجاتی را به اتهام واهی تبلیغ علیه نظام جمهوری اسلامی